

LIETUVOS RESPUBLIKOS TEISINGUMO MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 30, 01104 Vilnius,
mob. tel. +370 600 38 904, el. p. rastine@tm.lt, <https://tm.lrv.lt>
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188604955

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VARTOTOJŲ TEISIŲ APSAUGOS ĮSTATYMO NR. I-657 PAPILDYMO 6¹ STRAIPSNIO ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIVP-3329“ PROJEKTO

Teisingumo ministerija, įgyvendindama Seimo valdybos 2023 m. gruodžio 20 d. sprendimą Nr. SV-S-1221 ir Ministro Pirmininko pavedimą¹, parengė ir teikia Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos vartotojų teisių apsaugos įstatymo Nr. I-657 papildymo 6¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-3329“ projektą (toliau – Projektas).

Lietuvos Respublikos Seime buvo pateiktas Lietuvos Respublikos vartotojų teisių apsaugos įstatymo Nr. I-657 papildymo 6¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-3329 (toliau – Įstatymo projektas), kuriuo siūloma nustatyti vartotojo skolos administravimo perleidimo trečiajam asmeniui ribojimus, taip pat vartotojų informavimo apie tokį perleidimą reikalavimus.

Projektu siūloma iš esmės pritarti Įstatymo projekto tikslui – užtikrinti aukštesnį vartotojų teisių apsaugos lygį jų skolų administravimo ir neteisminio išieškojimo srityje, tačiau kartu siūloma tobulinti Įstatymo projektą, pateikiant dėl jo pastabas ir konkretų pasiūlymą dėl Vartotojų teisių apsaugos įstatymo 6¹ straipsnio, kuriame siūloma reglamentuoti skolų, kylančių iš vartojimo sutarčių, neteisminio išieškojimo ypatumus.

Pažymėtina, kad Įstatymo projekte numatytas vartotojų dvigubo informavimo mechanizmas praktikoje gali būti neveiksmingas ir sukelti neigiamas pasekmes vartotojams (padidinti išlaidų, kurias turi padengti vartotojas, dydį) ir teismų veiklos krūviui. Be to, Įstatymo projektu siūlomas reguliavimas neužtikrintų vartotojams teikiamos informacijos išsamumo. Taip pat nebūtų užtikrinamas tinkamas vartotojų informavimas, kai kreditoriai perleidžia savo reikalavimo teisę skolų išieškotojams. Galiausiai Įstatymo projekte numatyti ribojimai kreditoriams perduoti vartotojų skolų administravimą tretiesiems asmenims (skolų išieškojimo paslaugų teikėjams) žymiai apribotų kreditorių konstitucinę ūkinės veiklos laisvę.

¹ Vyriausybės kanclerio 2023 m. gruodžio 21 d. rezoliucija Nr. 6R-13196.

Atsižvelgiant į tai, Projektu siūloma Įstatymo projektu siekiamus tikslus realizuoti aukštesnį vartotojų apsaugos lygį užtikrinančiomis, taip pat kreditorių ūkinės veiklos laisvę mažiau varžančiomis teisinio reguliavimo priemonėmis.

Projekte siūloma Įstatymo projekte nustatyti, kad skolų išieškojimo paslaugų teikėjas, išieškodamas ne teismo tvarka skolas, kylančias iš vartojimo sutarčių, privalo aiškiai ir suprantama kalba suteikti vartotojui raštu teisingą, tikslią ir neklaidinančią informaciją. Pateikiamas išsamus informacijos reikalavimų sąrašas, kuris, visų pirma, apima informaciją apie kreditorių ir skolų išieškojimo paslaugų teikėją, reikalavimo teisės ir vartotojo prievolės pagrindą (t. y. kodėl vartotojas turi sumokėti), skolos sumą ir kitas mokėtinas sumas (jas aiškiai detalizuojant), įskaitant kreditoriaus išlaidas, susijusias su skolos išieškojimu ne teismo tvarka, kartu nurodant vartotojo teisę gauti šių išlaidų pagrindimą, jeigu reikalaujama tokių išlaidų atlyginimo.

Taip pat siūloma, kad iš esmės tokie patys vartotojų informavimo reikalavimai būtų taikomi ir tais atvejais, kai reikalavimo teisė, kylanti iš vartojimo sutarties, yra perleidžiama skolos išieškojimo paslaugų teikėjui, jeigu kiti įstatymai, įgyvendinantys Europos Sąjungos teisės aktus, nenustato kitokių vartotojų informavimo nuostatų.

Be to, neteisminio skolų išieškojimo iš vartotojų kontekste siūloma įtvirtinti bendrąsias profesines skolų išieškojimo paslaugų teikėjų pareigas, analogiškas pareigoms, numatytoms Lietuvos Respublikos kredito administratorių ir kredito pirkėjų įstatymo projekte.

Kartu Projekte pateikiamas siūlymas Vartotojų teisių apsaugos įstatyme nustatyti atsakomybę už šio įstatymo 6¹ straipsnyje siūlomų reikalavimų nesilaikymą (nuo 500 iki 5 000 eurų bauda). Šių reikalavimų laikymąsi prižiūrėtų Valstybinė vartotojų teisių apsaugos tarnyba.

Projektas paskelbtas Lietuvos Respublikos Seimo teisės aktų informacinės sistemos (TAIS) Projektų registravimo posistemyje.

Projektu nėra perkeliama ir (ar) įgyvendinami Europos Sąjungos teisės aktai.

Projektas nėra notifikuotinas Europos Komisijai pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. gegužės 20 d. nutarimo Nr. 617 reikalavimus.

Projekte naujų sąvokų ar terminų, vertintinų Lietuvos Respublikos terminų banko įstatymo nustatyta tvarka, nėra.

Vadovaujantis Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. vasario 26 d. nutarimu Nr. 276, 4 punktu, Projekto numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimas neatliekamas.

Projektą parengė Teisingumo ministerijos Teisėkūros politikos grupė (vadovė Jolita Šlikienė, tel. +370 614 67611, el. p. jolita.slikiene@tm.lt, vyr. patarėjas Algis Baležentis, tel. +370 671 85603, el. p. algis.balezentis@tm.lt).

Projektas buvo derinamas su Ekonomikos ir inovacijų ministerija, Finansų ministerija, Lietuvos banku, Valstybine vartotojų teisių apsaugos tarnyba, Valstybine duomenų apsaugos inspekcija, vartotojų asociacijomis (Lietuvos nacionaline vartotojų federacija ir Vartotojų aljansu), Lietuvos kreditų valdymo įmonių asociacija, Lietuvos verslo konfederacija, Lietuvos antstolių rūmais, Lietuvos bankų asociacija ir Lietuvos advokatūra. Dėl Projekto buvo gautos Ekonomikos ir inovacijų ministerijos, Finansų ministerijos, Valstybinės duomenų apsaugos inspekcijos,

Lietuvos bankų asociacijos, Lietuvos antstolių rūmų, Lietuvos kreditų valdymo įmonių asociacijos ir Lietuvos verslo konfederacijos išvados.

Valstybinė vartotojų teisių apsaugos tarnyba pateikė savo išvadas darbo tvarka ir jos buvo suderintos darbo tvarka.

I visas gautas pastabas ir pasiūlymus buvo atsižvelgta. Lietuvos kreditų valdymo įmonių asociacijos ir Lietuvos verslo konfederacijos pateiktos pastabos ir pasiūlymai bei patikslintas Projektas buvo suderinti darbo tvarka. Taip pat darbo tvarka buvo suderinta su Valstybine duomenų apsaugos inspekcija dėl jos pateikto pasiūlymo.

Lietuvos bankas, vartotojų asociacijos ir Lietuvos advokatūra savo išvadų nepateikė.

PRIDEDAMA:

1. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos vartotojų teisių apsaugos įstatymo Nr. I-657 papildymo 6^l straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-3329“ projektas, 3 lapai.

2. Suinteresuotų institucijų išvados, 10 lapų.

Teisingumo ministrė

Ewelina Dobrowolska